

Udtagning af planteprøver til bestemmelse af arealbestemt kvælstofoptagelse

Version 1, 08-07-2026

Forberedelse

- **Planlæg prøveudtagning først på ugen** (mandag eller tirsdag), så prøven kan sendes til laboratoriet og blive håndteret inden weekenden. Vær opmærksom på helligdage.
- Kontroller hvilken afgrøde, der skal udtages og hvilket vækststadium, afgrøden skal være i. **Obs.** Prøverne skal udtages før behandling med: planteværn, flydende gødning eller husdyrgødning, da rester af kemikalier eller gødning kan påvirke analyseresultatet.
- Bestil pakkeforsendelse hos Teknologisk Institut senest kl. 12.00 dagen før prøven skal sendes til analyselaboratoriet. Se guiden for **Bestilling af pakkeforsendelse**.
- På udtagningsdagen klargøres en kølekasse med køleelementer, så prøven kan holdes kold efter udtagning og under transport. Det er vigtigt, at planteprøven holdes **intakt** og **kølig**, så næringsstofprofilen ikke ændrer sig, inden analyse.
- Hvis prøven ikke kan sendes samme dag, opbevares den i **køleskab** til dagen efter.
- Placer label nederst på prøveposen, så posen kan lukkes uden at labelen krølles eller ødelægges.

Materialieliste

- ☐ Handsker
- ☐ Saks
- ☐ Prøveposer
- ☐ Labels
- ☐ Kølekasse
- ☐ Køleelementer (frosne)
- ☐ Køkkenrulle
- ☐ Avispapir eller pap
- ☐ Vægt

Prøveudtagning

Vigtigt ved håndtering af planteprøver:

- **Brug altid handsker ved håndtering af planteprøver.**
- Undgå at mase, presse, folde eller knække bladene.
- Hvis bladene er våde, tørres de forsigtigt med køkkenrulle. Bladene må ikke være våde ved forsendelse.
- Prøverne må ikke udsættes for direkte sollys eller varme.
- Ved varmt vejr, eller hvis der udtages mange prøver, opbevares de midlertidigt i en køletaske med køleelementer.

Sådan tager du prøven:

1. Find et område, der repræsenterer behandlingen/parcellen bedst (hverken det bedste eller dårligste sted). Hold dig fri af kanterne, så randeffekter undgås, og klip aldrig i kørespor.
2. Afgrøden afklippes med en saks ca. 1 cm over jordoverfladen.
3. Der klippes 8 repræsentative felter á 0,25 m² (0,5 x 0,5 m) i hver behandling.
  - a. Ved 4 gentagelser afklippes 2 felter i hver gentagelse.
4. **Vigtigt:** Målefladen for det afklippede areal skal angives i regnearket til din afprøvning.
5. Alle afklippede plantedele af afgrøden skal medtages og hele prøven sendes til laboratoriet (min. 75 g og max. 2 kg).
6. Læg planterne forsigtigt i prøveposen med den korrekte label, og læg prøveposen i kølekassen.

Hvad gør du, hvis prøvemængden afviger:

- **Ved små prøver:** Det absolutte minimum er 75 g. Tillader vækststadiet ikke at klippe 75 g, skal du tage et billede af afgrøden og kontakte Teknologisk Institut for at aftale nærmere.
- **Ved store prøver:** Vejer prøven over 2 kg, eller kan posen ikke lukkes? Kontakt Teknologisk Institut for at aftale nærmere.

Pakning og forsendelse

- Brug tilsendt kølekasse og køleelementer.
- Pakning af planteprove: Læg to køleelementer i bunden af kølekassen. Læg derefter avis eller pap oven på, således prøven ikke ligger direkte på køleelementerne. Prøveposen kommes i. Fyld forsigtigt kølekassen med avispapir til toppen, så plantepróven ikke bliver mast eller rasler rundt under transporten.
- Vedlæg **Følgeseddel til analyselaboratoriet**. Dobbelttjek, at der er overensstemmelse mellem prøve ID på anvendte labels og følgeseddel.
- Fragtbrev påføres uden på kølekassen.

